

Romuald Schild, Zofia Sulgostowska

Zwoleń, woj. radomskie. Stanowisko "Strzelnica"

Informator Archeologiczny : badania 18, 13

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ZWOLEN
woj. radomskie
Stawisko "Strzelnica"

Państwowe Muzeum Archeologiczne
w Warszawie
Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej
w Warszawie
Zakład Epoki Kamienia

Badania prowadziły ekipy IHKM PAN i PMĀ pod kierunkiem
prof. dr. Romualda Schilda i dr. Zofii Sulgostowskiej. Finanso-
wał WKZ w Radomiu. Drugi sezon badań. Środkowopaleolityczne
stanowisko łowieckie.

Badania były kontynuacją ubiegłorocznych prac ratowniczo-rozpoznawczych /sprecyzowano nazwę stanowi-
ska "Strzelnica" w ub. r. Plaśnica/. Poglębiono ćw. B i D aru I oraz A, B, C aru II. Zakończono eksplorację po-
ziomów kulturowych w ćw. B aru I oraz A, S aru II na głębokości ok. 4 m od powierzchni, tj. 149 m n. p. m.

W profilach stanowiska i sąsiedniej piaskownicy zanotowano następującą stratygrafię: 1/ piaski serii aluwial-
skiej z kłniami mrozowymi; 2/ glina zwalowa miejscami usunięta przez cieki i procesy stokowe; 3/ dolna seria
żwirów - wypełniska cieków; 4/ seria piaszczysto-gliniasta zaburzona krioturbacją; 5/ górna seria żwirów -
wypełniska cieków; 6/ gliny i piaski warstwowe; 7/ najmłodsze żwiry korytowe; 8/ utwory stokowe - piaski z
narzutowcami. Formowanie się cieków można lokować między stadium Radomskazłodowacenia środkowo-polskie-
go i maksimum ostatniego zlodowacenia.

Materiały archeologiczne zalegały w dołnych poziomach żwirów, nadległych glinach i piaskach oraz w gór-
nym poziomie żwirów. Składały się na nie materiały krzemienne i kamienne oraz szczątki fauny. Odsłonięto ponad
190 miejsc występowania /pojedynczo lub w skupiskach/ kości o różnym stopniu zachowania. Rozpoznano szczątki
co najmniej 10 koni, mamuta, nosorożca, bizona, renifera i bobra. Wydobyto 18 wyrobów krzemienych i 1 tkak
kamienny. Surowcem jest przeważnie krzemień czekoladowy, niektóre okazy są spatynowane na biało. Wśród wy-
robów krzemienych wyróżniono: odłupki /9 szt./, łuski 4 szt./ oraz 5 narzędzi m. in.: pięćciak-sercowaty,
zgrzebło, odłupek łuskany oraz 2 fragm. qbustronców.

Wstępna analiza materiałów wskazuje, że jest to stanowisko łowieckie obejmujące znaczny odcinek czasu,
najpewniej wczesną fazę ostatniego zlodowacenia.

Materiały przechowywane są w PMA.

Badania będą kontynuowane.